

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Декан факультету урбаністики та  
просторового планування



*[Handwritten signature]*  
А.М.Мамедов /  
26 червня 2019 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Психологія

шифр	назва спеціальності
081	Право
	Назва спеціалізації
	Будівельне та містобудівне право

Розробник(и):

Бурда І.О, к.і.н., доцент

*[Handwritten signature: Бурда]*  
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук

протокол №12 від 16 червня 2019 року

завідувач кафедри

*[Handwritten signature]*  
(підпис)

(Є.В.Перегуда).

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності «Право»

Протокол №3 від 17 червня 2019 року

Голова НМКС

*[Handwritten signature]*  
(підпис)

(Гербут Н.А.).

(прізвище та ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

**БАКАЛАВР**

Кафедра політичних наук

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Декан факультету урбаністики та  
просторового планування

\_\_\_\_\_ / **А.М Мамедов** /  
26 червня 2019 року

**НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ**

Психологія

шифр	назва спеціальності
081	<i>Право</i>
	Назва спеціалізації
	Будівельне та містобудівне право

Розробник(и):

Бурда І.О, к.і.н., доцент

\_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

\_\_\_\_\_ (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук

протокол №12 від 16 червня 2019 року

завідувач кафедри \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (підпис)

(Є.В.Перегуда).

\_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності «Право»

Протокол №3 від 17 червня 2019 року

Голова НМКС \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (підпис)

(Гербут Н.А.).

\_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

**ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2019-2020 рр.**

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: <b>денна</b>										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин <sup>^</sup>					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Лр	Пз	КП	КР	РГ	р			
081	Право (Будівельне та містобудівне право)	<b>3</b>	<b>90</b>	<b>46</b>	<b>20</b>		<b>26</b>		<b>1</b>			<b>3</b>	<b>1</b>	

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: <b>заочна</b>										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин <sup>^</sup>					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Лр	Пз	КП	КР	РГ	р			
081	Право (Будівельне та містобудівне право)	<b>1</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>4</b>		<b>12</b>		<b>1</b>			<b>3</b>	<b>1</b>	

## Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є надання необхідної бази теоретичних знань та набуття практичних умінь, спираючись на які студенти мали б змогу творчо використовувати у майбутній професійній діяльності досягнення психологічної науки, володіти методами збору та аналізу інформації, успішно спілкуватися та взаємодіяти з людьми.

### Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності. Загально-професійні		
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи вцілому проблему.
ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
ЗК8.	Здатність бути критичним і самокритичним.	
СК3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи	

#### Керівник курсу

Бурда Інна Олександрівна

Науковий ступінь: кандидат історичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри політичних наук і права

Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА

Профіль на сайті КНУБА: [http://www.knuba.edu.ua/?page\\_id=47977](http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977)

Контакти: (097)512-44-12;  
E-mail: burda.io@knuba.edu.ua; inna.burdaa@gmail.com

## **Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовний модуль 1.**

#### **Предмет психології**

#### **Тема 1. Психологія як наука**

Психологія як наука про виникнення, функціонування і розвиток психіки. Становлення предмета психології. Напрями наукової психології у Західній Європі й США: психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, когнітивна психологія, гуманістична психологія. Розвиток радянської психології (Л.Виготський, Б.Ананьєв, Г.Костюк, О.Леонтьєв, С.Рубінштейн, Д.Узнадзе та ін.). Основні групи методів психології. Основні розділи психології.

#### **Тема 2. Розвиток психіки і свідомості**

Психіка як об'єкт психології. Умовні й безумовні рефлекси. Перша та друга сигнальні системи. Особливості й форми прояву психіки в поведінці: інстинкти, навички, інтелектуальна поведінка. Спілкування і "мова" тварин. Умови переходу до вищої форми відображення — людської свідомості. Роль праці та спілкування у виникненні свідомості. Суть відмінностей психіки тварин і людини. Свідомість і мовлення. Свідомість і несвідоме. Рівні прояву неусвідомлюваних психічних явищ. Перед свідоме, підсвідоме, над свідоме.

### **Змістовний модуль 2. Пізнавальні процеси**

#### **Тема 3. Відчуття і сприймання**

Поняття "відчуття" і "сприймання". Рефлекторна природа відчуттів. Рецептори й аналізатори. Класифікація відчуттів. Види відчуттів. Загальні властивості відчуттів: якість, інтенсивність, тривалість, просторова локалізація подразників. Поріг чутливості та його вимір.

Сприймання як перспективна діяльність суб'єкта. Характеристики сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість. Залежність сприймання від попереднього досвіду і характеру діяльності. Фігура і фон сприймання. Полімодальність сприймання.

#### **Тема 4. Увага, мислення та пам'ять**

Поняття про увагу. Фізіологічні основи уваги. Механізми мозкової діяльності, що забезпечують зосередження на об'єкті. Домінанта (А.Ухтомський). Орієнтовна діяльність і увага. Характеристика уваги: стійкість, переключення, розподіл, обсяг. Види уваги: мимовільна, довільна, післядовільна. Взаємозв'язок якостей уваги і властивостей нервової системи.

Поняття про мислення. Мислення і чуттєве пізнання. Операції мислення: порівняння, аналіз, синтез, абстракція, конкретизація, узагальнення. Форми мислення: поняття, судження, умовивід. Класифікація видів мислення.

Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Класифікація пам'яті: за модальністю (наочно-образна, рухова, емоційна, словесно-логічна), тривалістю зберігання (миттєва, короткочасна, проміжна, довгострокова), цілями діяльності (мимовільна, довільна). Процеси пам'яті. Умови і прийоми підвищення ефективності пам'яті.

#### **Тема 5. Почуття та емоції**

Поняття про почуття. Функції почуттів. Фізіологічні основи почуттів.

Форми переживання почуттів. Емоції. Класифікація емоцій. Емоційний тон почуттів. Емоційні стани. Афекти. Настрій. Емоційний стрес, тривожність. Емоційні властивості особистості.

Соціальна обумовленість людський почуттів. Почуття й особистість. Вищі почуття: моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні.

### **Змістовний модуль 3. Психологія особистості**

#### **Тема 6. Особистість**

Співвідношення поняття «особистість» з поняттями «індивід», «людина», «індивідуальність», «суб'єкт». Склад і структура особистості. Загальна характеристика онтогенезу психічного розвитку особистості. Мотиваційна сфера особистості. Потреби. Мотиви. Види мотивів. Потяги й схильності. Інтереси. Переконавання і світогляд. Установка особистості. Спрямованість особистості. Образ “Я” як установка особистості. Самооцінка та її роль у становленні самосвідомості особистості.

#### **Тема 7. Темперамент і характер**

Темперамент. Поняття про темперамент. Фізіологічні основи темпераменту. Класифікація темпераменту та типологічні якості особистості. Темперамент та діяльність. Індивідуальний стиль діяльності. Характер. Характер та темперамент. Структура характеру. Психологічні особливості виховання та самовиховання характеру.

#### **Тема 8. Спілкування**

Перцептивна сторона спілкування. Зміст та ефекти сприйняття. Інтерпретація поведінки іншої людини. Ефекти “ореола” і стереотипізації у сприйнятті іншої людини. Комунікативна сторона спілкування. Спілкування як обмін інформацією. Специфіка обміну у комунікативному процесі. Засоби комунікації. Вербальна та невербальна комунікація, бар'єри непорозуміння та їх подолання. Інтерактивна сторона спілкування. Місце взаємодії у структурі спілкування, типи взаємодії.

Спілкування людей у групах. Групи та їх класифікація. Види груп. Колектив як вища форма розвитку групи. Міжособистісні стосунки у групах і методи їх виявлення.

#### **Тема 9. Діяльність**

Поняття про діяльність. Діяльність та імпульсивна поведінка. Діяльність як зовнішня (фізична) і внутрішня (психічна) активність. Роль діяльності в становленні особистості. Структура діяльності людини: мета, мотиви, дії. Дія як процес, спрямований на досягнення поставленої мети. Дія і рух. Види дій. Інтеріоризація екстеріоризація дій. Опанування діяльністю. Навички і вміння. Звички. Формування діяльності. Основні види діяльності (праця, навчання, гра) та їх психологічна характеристика.

#### **Методи навчання**

Вивчення курсу «Загальна психологія» здійснюється у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів над першоджерелами та навчально-методичною літературою, написання індивідуальних завдань, модульного контролю, складання заліку.

Лекція як провідна організаційна форма навчального процесу, що вводить в предметне поле курсу, знайомить з найбільш важливими проблемами психіки людини, забезпечує системність знань.

Наявність конспекту лекцій допоможе студентам здобути цілісні знання з опорою на новітні досягнення світової та вітчизняної науки. Викладач постійно оновлює, доопрацьовує, систематизує лекційний матеріал, подає його в навчально-орієнтованій інтерпретації.

Практичне заняття – колективна форма аудиторних занять, активний метод перевірки знань, якому передують лекція і самостійне опрацювання студентами джерел та літератури. Під час семінарів студенти виступають з підготовленими доповідями, беруть

участь в обговоренні інших доповідей (дискусії), формулюють запитання, виступають з рецензіями, висловлюють власні оцінки, погляди, демонструють вміння та навички.

Плани семінарських занять для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» охоплюють 9 тем з курсу «Загальна психологія» і розраховані на 22 годин лекційних і 22 годин практичних занять. Кожна тема містить окремі питання, висвітлення яких розкриває психологічні явища вцілому. Плани семінарів не дублюють лекційного курсу, а розширюють, конкретизують і доповнюють його.

Для підготовки кожної теми семінарів студентам пропонується список рекомендованої літератури, опрацювання якої дозволить ґрунтовно опанувати відповідну проблематику. Рекомендованою літературою можна скористатися на Освітньому сайті КНУБА, в читальному залі бібліотеки КНУБА, в навчально-методичному кабінеті кафедри політичних наук і права (ауд. 432). Під час роботи на семінарі студенти повинні продемонструвати свої знання вільно оперуючи засвоєним понятійно-категоріальним апаратом.

Високу оцінку студент отримує тоді, коли системно логічно висвітлює навчальну проблему своїми словами, користуючись власним конспектом та відповідними записами.

Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево в ауд. 431, Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.

### Методи контролю та оцінювання знань студентів

#### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

#### Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання			Індивідуальне завдання	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2	3		
20	30	30	20	100

**Методичне забезпечення дисципліни**  
**Рекомендована література**  
**Базова**

1. Максименко С.Д., Зайчук В.О., Клименко В.В., Папуча М.В., Соловієнко В.О. Загальна психологія.: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. Вінниця: Нова книга, 2004. 704 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk676290.pdf> (дата звернення: 01.06.2019).
2. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с.
3. Виновславська О.В. Психологія: навч.посіб. — К: Фірма ІНКІОС, 2009. —390 с.
4. Лурия, А. Р. Лекции по общей психологии — СПб.: Питер, 2006. — 320 с.
5. Узнадзе Д. Н. Общая психология / Пер. с грузинского Е. Ш. Чомахидзе; Под ред. И. В. Имедадзе. — М.: Смысл; СПб.: Питер, 2004. — 413

**Допоміжна**

1. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания/Ананьев Б. Г. – СПб.: Питер, 2001.
2. Варій М.Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]. [3-тє вид.] К.: Центр учбової літератури, 2009. 1007 с. URL: <http://posek.km.ua/biblioteka/%D0%97/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%B0%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%92%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9%20%D0%9C.%D0%99..pdf> (дата звернення: 01.06.2019).
3. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник. К.: Педагогічна думка, 2012. 114 с. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/9961/1/Васянович20\(2\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/9961/1/Васянович20(2).pdf) (дата звернення: 01.06.2019).
4. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию [курс лекций]/ Гиппенрейтер Ю. Б. – М.: ЧеРо; Юрайт, 2001.
5. Квинн В. Прикладная психология /Квинн В. – СПб.: Питер, 2000.
6. Немов Р. С. Психология: учебник для студентов высш. пед. учебн. заведений : в 3 кн. – М. : ВЛАДОС, 2001.
7. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии /Рубинштейн С. Л. – СПб.: Питер, 2001.
8. Хозиев В. Б. Сборник задач по психологии /Хозиев В. Б. – М.: МПСИ; Воронеж : НПО „МОДЭК”, 2000.
9. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: курс лекцій / Цигульська Т. Ф. – К.: Наукова думка, 2000.

**Інформаційні ресурси**

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Психологія». URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1319>.